

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 102

číslo: 12

20. března 2022

Cena: 10 Kč

Vzpomínka na T. G. Masaryka v Dejvicích

V neděli 6. 3. 2022 si Církev československá husitská připomněla osobnost a význam Tomáše G. Masaryka při bohoslužbě, která se konala od 10 hodin v Husově sboru v Praze 6-Dejvicích. Bohoslužbu vedl patriarcha církve Tomáš Butta, podíleli se také br. farář Lukáš Volkman a ses. jáhenka Kateřina Kašparová. Na varhany zahrál Michal Hanzal a na trubku František Bílek. Po skončení bohoslužby byly položeny květiny u pomníku T. G. Masaryka na Bachmačském náměstí, kde se nachází dejvické vlakové nádraží, nejstarší pražské nádraží, ze kterého cestoval prezident Masaryk do lánského zámku. Záznam bohoslužby je ke zhlédnutí na youtube kanále „CČSH aktuálně“ a na www.aktualne.cesh.cz. Následující řádky přináší upravenou promluvu bratra patriarchy při této příležitosti.

foto a text: J. H.

Komenský a Masaryk

V měsíci březnu mají výročí narození dvě významné postavy našich dějin. Dne 7. března se narodil Tomáš G. Masaryk a dne 28. března Jan Amos Komenský. Komenský a Masaryk žili každý v jiné době, a přesto měli mnoho společného. Oba pocházejí z jižní Moravy – Komenský z Uherského Brodu a Masaryk z Hodonína. Komenský byl knězem a později biskupem Jednoty bratrské. Tento náboženský myslitel se angažoval v politice. Masaryk byl zase politik, který spatřoval důležitost náboženství v životě člověka i v moderní době.

Oba se vyznačovali osobní zbožností. Komenský se uprostřed hrůz a zmatků ve světě uchýlil k Bohu do ráje svého srdce a čerpal útěchu z Boha – hlubiny bezpečnosti. Také Masaryk se pravidelně modlil a nechápal svět a dějiny nahodile, nýbrž spolehl na Boží prozřetelnost.

Komenský zakládal svoji víru na Ježíšovi. Je to zřejmé z jeho dopisů i spisů, včetně jeho spisu *Jedno nezbytné*, který obsahuje vyznání víry a důvěry v Ježíše Krista, vyslovené v závěru jeho života. A stejně tak i Masaryk vyznal: „Ježíš, ne Caesar.“ To znamená, že má jít o službu druhým, ne o vládnutí, ovládnutí a zastrahování druhých, nemá vítězit moc a násilí, ale láska a soucit.

Oba také zdůrazňovali humanitu – lidskost. Člověk se má stávat tím, kým ho chce Bůh, který ho stvořil ke svému obrazu. Lidství se má projevovat mravností, vzdělaností, tvořivostí, úctou a úsilím o dobro, spravedlivý řád. Opakem jsou barbarské činy – zabíjení a ničení.

Oba prožívali válku – Komenský třicetiletou, Masaryk první světovou. Obě války byly strašné. Každá válka je strašná. Oba byli zastánci cesty smíření a míru, ale připouštěli nutnou obranu.

Komenský patřil k těm, kdo opustili svoji vlast z náboženských a politických důvodů a nacházel útočiště, pomoc a podporu v zemích Evropy, které pro něho v té době představovaly místa politické a náboženské svobody. I Masaryk pobýval v exilu a zasazoval se pro svobodný a samostatný stát. Komenský se nikdy do vlasti nevrátil. Zemřel v cizině. Masaryk se do vlasti vrátil. Přijížděl do Prahy vlakem přes jižní Čechy a kolem trati a na nádražích ho vítaly s nadšením a s vděčností zástupy lidí. Komenský byl mužem širokého vzdělání, stejně tak i Masaryk. Vzděláváním a výchovou chtěli oba napomoci zlepšení poměrů ve světě, ve kterém se projevuje nesnášenlivost, nepřátelství a nenávisť.

Jak Komenský, tak i Masaryk měli již za svého života své příznivce i odpůrce. Oba si získali uznání, ocenění, ale oba byli také vystaveni nenávisi a hanobení v době, kdy nastoupily k moci totalitní režimy. Jejich knihy se nesměly číst, jejich jména nebyla připomínána.

Masaryk promýšlel české dějiny. Zajímalo se o postavy a myšlení české reformace – o Jana Husa, o Jednotu bratrskou i o Jana Amose Komenského.

Dokončení na str. 3

Zástupci církví vyjádřili podporu Ukrajině

Na Popeleční středu 2. března 2022 se sešli na pražském Staroměstském náměstí zástupci církví v České republice k ekumenické modlitbě za Ukrajinu.

Na shromáždění vystoupili s písní o modlitbě i dva zástupci Ukrajiny a svou prosbu za mír na Ukrajině i po celém světě vyslovil též zástupce Ruské federace. K modlitbě křesťanských církví se připojil svým dopisem i vrchní zemský

rabín, jenž se ve stejný čas účastnil v Bratislavě jednání s dalšími rabíny o pomoci Ukrajině a válečným uprchlíkům. Modlitební setkání provázela pěvecký sbor. Na závěr účastníci symbolicky položili svíce pod desku připomínající popravu vůdců stavovského povstání na pražské Staroměstské radnici.

redakce

foto: Člověk a víra

Rozhovory s inspirativními osobnostmi z řad CČSH

Tomáš Karel

V rámci seriálu, v němž se obracíme na naše duchovní, nám v tomto čísle nabízí svůj pohled a o sobě mnoho zajímavého prozrazuje Tomáš Karel, který je farářem v Trutnově a rovněž administrátorem náboženské obce Úpice v královéhradecké diecézi naší církve.

• *Farářka Marika Zvardoň Vás v jednom z našich předchozích rozhovorů označila za inspirativní osobnost CČSH. Koho Vy osobně považujete za faráře či farářku hodné obdivu a proč?*

Takových by bylo mnoho. Miluška Pellyová, jako zbožná, čistá a silná žena – služebnice Boží. Olga Líbalová, jako velké a citlivé srdce a okamžitá pomocnice komukoliv a ihned, jak je třeba. Vidí vždycky jako první, když je někde potřeba pomoci, a ihned jedná. Nebo Jana Wienerová, hluboká a jemná, přinášející víru, která je dobrá a krásná... No a to byly jen první tři kolegyně, které mě napadly, abych vrátil zmínku od Mariky zpátky mezi sestry farářky...

• *V jednom rozhovoru jste zmínil úsměvnou historku, vážící se k Vaší volbě stát se farářem: rodině jste zprávu oznámil na Štědrý večer, reakcí bylo nejdříve hrobové ticho a posléze jedna z babiček řekla: „no hlavně, že jsi zdravý, hochu...“ Kdy u vás uzrálo rozhodnutí stát se farářem a jaký je pohled rodiny dnes po letech?*

Zránil pro rozhodnutí stát se duchovním trvalo téměř celou dobu studia. Od momentu, kdy pod vlivem rozhovoru s bratrem prof. Kubáčem jsem přestoupil na

studium teologie, až po léto 1996. Domluvili jsme se s tehdejší královéhradeckým biskupem Jaromírem Tučkem, že nastoupím jako jáhen do Frýdlantu na Liberecku. Jako dnes si pamatuji ten první dojem z onoho místa. Jeli jsme s bratrem biskupem autem. On zastavil přímo před schodištěm do kostela. Slunce svítlo skrze okenní vitráže, dveře do kostela byly otevřené. Zvenitř bylo slyšet hrající varhany... Krásný a zachovalý kostel našich předválečných německých evangelíků, vůně stoletá a u varhan duchovní, bratr, kterého bych určitě také rád jmenoval v odpovědi na Vaši první otázku, Štěpán Klásek. Vstoupil jsem do kostela a věděl, že je dobré poslouchat Boží hlas. Druhým bratrem, kterého jsem tu potkal a kterého bych zcela určitě také rád uvedl jako inspirativní duchovní osobu, byl bratr Ivo Šimůnek, kterého jsem ve Frýdlantu střídal.

Odpověď na druhou půlku Vaší otázky je stručná. Moji

Dokončení na str. 3

Daně a solidarita

Daně mají dlouhou historii. V téměř všech státech starého věku byly výdaje státní hrazeny původně ze jmění státu samého (z výnosu statků panovnických, dolů atd.) a teprve později, když výdaje rostly, bylo zapotřebí postarat se o další úhradu. Tato úhrada záležela zpočátku v nepravidelných dávkách, vybíraných dle jmění jednotlivců, až vedla k pevným i pravidelným dávkám, berním či daním. Je to povinná, nenávratná, neúčelová, zákonem určená platba do veřejného rozpočtu.

Na prvních stránkách Bible se dovídáme v Knize soudců, že se dávno vybíraly veřejné dávky lidu, desátky, první plody, výkupné novorozeňat aj. V době Královské byly požadavky ovšem větší. Nešlo jen o vydržování svatyně, ale také o vydržování královského dvora. Daně měly rozdílnou formu. Mohlo jít o desátek z výtěžku půdy a vína nebo o nucenou vojenskou službu například jeden měsíc v roce, nebo první senoseč pro potřebu krále či o dary králi. Desátky se držely dlouhou dobu. S počtem deset byly spojeny také pozice ve správě. Například v armádě desátník nebo děkan ve veřejné a církevní správě. Spolu s daní bylo zavedeno clo z cizokrajného zboží. Jak je vidět, dani se a danit se bude, a to jak ve prospěch panovníka (vlády), tak i „duchovní správy“.

V Novém zákoně se dovídáme o několika situacích, jejichž předmětem byla postava Ježíše ve spojení s platbou daně. V Evangelium Matoušově čteme o jeho povolání za apoštola až v 9. kapitole. Když listujeme v předchozích osmi kapitolách, dočteme se, co se všechno muselo udát, než byl celník Matouš schopen radikálně pochopit povolání Mistra: „Pojď za mnou“. Vyvrcholením celého procesu jeho konverze je krátká věta: „On vstal a šel za ním“ (Mt 9,9). Není divu, že se v evangeliích Matouš „věnuje“ tématu platby daně. Vždyť to byla jeho původní profese. Zachycuje platbu chrámové daně (Mt 17,24-27) a spor o daň císaři (Mt 22,15-22). Jen Lukáš zmiňuje v obžalobě Ježíše před Pilátem: „Podle našeho zjištění rozvrací tento člověk náš národ, brání odvážet císaři daně a prohlašuje se za Mesiáše krále“ (L 23,1-2).

Platba daní zůstává citlivým tématem. Ani ne tak pro výši odvodu do veřejného rozpočtu, jako pro nepřehlednost jejího vyměřování a daňové určení, tedy užití vybrané sumy. Přesto mohou daně být motivací pro obecné dobro, a to i v ČR. Současná daňová pravidla zahrnují od dávných dob pozitivní prvky. Tím jsou daňové úlevy pro sociální oblast (péče o nezaopatřené osoby, invalidy, dary neziskovým subjektům nebo životní pojištění sebe sama). Jistě by se dalo toto portfolio rozšířit. Například o úlevu na dani těm, kteří poskytnou sociální bydlení. Bohužel slyšíme proklamace, aby byly daňové výjimky zrušeny, třebaže se ukázalo, že některé úlevy mohou být motivací k ekonomickému růstu. Vzpomeňme dobu po válce, kdy v ekonomicky zhroutené sousední zemi bylo zavedeno sociálně tržní hospodářství a Německo zažilo v šedesátých letech minulého století nebyvalý rozkvět. Klíčovým slovem sociálně tržního hospodářství byla subsidiarita. Nastavení podmínek, aby se předala pravomoc malým komunitám a jednotlivcům, aby se mohli znovu nadechnout a uspět. „Víme, že všechno napomáhá k dobrému těm, kdo milují Boha...“ (Ř 8,28). Také daňový systém může motivovat k dobrému dílu. Možná to je důvod, proč Ježíš nikdy neodsoudil platbu daně, jen varoval, aby daň nebyla předmětem náboženského obchodu.

J. Svoboda

Z kazatelského plánu

3. neděle postní

Stále upírám své oči k Hospodinu, on vyproští ze sítě mé nohy. Obrat' ke mně svou tvář, jsem tak sám, tak poníženy. (Žalm 25,15-16)

První čtení: Izajáš 55,1-9

Tužby postní:

2. Abychom svého Pána v tichosti a pokoře následovali, modleme se k Hospodinu.

3. Abychom svědectvím svého života vítězství Dobra, Pravdy a Krásy napomáhali, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Bože Vykupiteli, shlédni na pokorné prosby svého lidu a obdaruj nás odvahou a odhodláním, abychom šířili tvé evangelium! Svým svatým Duchem nás osviť, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: 1. Korintským 10,1-13

Evangelium: Lukáš 13,1-9

Verše k obětování: Žalm 103,8-9

Verš k požehnání: Žalm 14,7

Modlitba k požehnání:

Bože Vykupiteli, když nám skrze svátost chleba a kalicha udílíš milost a odpuštění, dovol nám také žít ve svornosti a pokoji! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 100, 68, 77, 246, 324

Usilujme o bytí v dobrém

„Svět je hoden zhodnocení jakožto otázka a úkol bytí v dobrém.“

Radim Palouš

Velká část z nás si uvědomuje, že hodnoty historické, vlastenecké a duchovní mají smysl, že máme myslet na tradiční hodnoty a prakticky žádný den je nepouštět ze zřetel. Za tento postoj jsme zodpovědní a patří k lidské zralosti. Souvisí se správnou orientací při hledání smyslu vlastní existence, při hledání pravdy.

Tradiční hodnoty a ctnosti – individuální i občanské – jsou nám připomínány i polistopadovými, i když tak rozdílnými, prezidenty. I pod jejich vlivem si uvědomujeme hodnoty svobody, demokracie i úctu a respekt k tomu, co nás přesahuje.

Prožíváme v současnosti dobu krize. Je to čas plný napětí, rizika i obav. Přibývá otázek, lidé pociťují nejistotu. Tím spíše je třeba zůstat zakotveni v hodnotách a připomínat je i mládeži. Zajímavě se v tomto smyslu vyjádřil filosof Martin Buber: „Mládí je doba otevřenosti všemu. Otevřenými smysly přijímá plnost a mnohověrnost světa, všemu otevřenou vůlí dává samo sebe nekonečnému životu. Zatím ještě nepřisahal na žádnou pravdu, kvůli níž by muselo zavřít oči před všemi ostatními... Věřoučné poučky jsou jen pokusem uchopit působení Všemocného. Taková je tajemná vazba ducha, že je v každé osobě v zárodku obsaženo celé pokolení a v každém osudu celé dějiny. Každého člověka se jednou, jakkoli krátce a záhadně, dotkne působení Všemocného; čas života, kdy se tak stane, nazýváme mládím.“

Potřebujeme mladý elán, „okouzlenou duši“ i vyrovnanou a moudrou zralost. Zvědavost ducha prochází napříč všemi generacemi a na cestě hledání se všichni potkávají. Protože současný svět je v kritické situaci, dochází k mnohačetným proměnám a spirituálnímu pohybu. Jestliže krize nabyla univerzálních rozměrů,

musíme si ještě výrazněji ochraňovat své staletými ověřené hodnoty. Upozorňovat na ně, předávat je dál a vyvíjet v tom smyslu trpělivě a neustávající úsilí.

Je důležité žákům a studentům – a nejen jim – přístupným způsobem, živým a sugestivním, interpretovat mravní osobnosti a jejich činy, kontext jejich myšlenek a morálních postojů a co z toho plyne pro současnost a její specifiku. Je třeba vést odpovědný dialog, zjednávat nápravu a novou rovnováhu, mít mnohočetné životní horizonty a pokoušet se konzumní společnosti upravit, usměrnit a adekvátně vytýčit její meze. Jsme zodpovědní za svou cestu k dobru.

Každé řešení s sebou ovšem nese nová dilemata. Je třeba přemýšlet o budoucnosti a uvědomovat si, jak se na ni připravujeme v pojetí „dobrého života“. Je třeba pokoušet se plně se orientovat v současnosti – a to je věc všech generací – a ovšem rozumět i minulosti, jejím signálům, jejímu odkazu, aby náš pohled nebyl povrchní a nezakotvený, neubíral se falešným směrem. Zdá se, že schopnost reflexivního a sebekritického myšlení není u dnešních lidí zanedbatelná. Je to duchovní kapitál. Žijeme přece pro cosi víc než jen pro pomíjivý hmotný prospěch. Ideály lásky, pravdy, spravedlnosti, humanismu jsou i v hodnotově často nepřehledném postmoderním světě stále živé.

Olga Nytrová

Každý den může mít křídla

Nad Písmem

SMĚNA, nebo ZMĚNA?

Právě tehdy k němu přišli někteří se zprávou o Galilejcích, jejichž krev smísil Pilát s krví jejich obětí. On jim na to řekl: „Myslíte, že tyto Galilejci byli větší hříšníci než ti ostatní, že to museli vytrpět? Ne, pravím vám, ale nebudete-li činit pokání, všichni podobně zahynete. Nebo myslíte, že oněch osmnáct, na které padla věž v Siloe a zabila je, byli větší viníci než ostatní obyvatelé Jeruzaléma? Ne, pravím vám, ale nebudete-li činit pokání, všichni právě tak zahynete.“ (L 13,1-5)

Milý Adame, milá Evo, tož jsem zase jednou otevřel Bibli... (To je taková moudrá kniha, vlastně soubor knih, ale lidi ji moc nečtou. Asi proto, že je tak chytrá, a mají strach, aby taky nezmoudřeli či co. Kdo ví?) No, a ono to nečtení je na lidstvu vidět. To se nedá odpárat! Je to vidět v každé době. Ani dnes to nelze nijak zakamuflovat, i když si myslíme, že máme prostředky a techniku. Ale připomenuto s moudrymi: „On se ten střed věku neustále od počátku posouvá,“ (takže jaksi stále panuje středověk?)

Ale ta hrůza a ty zprávy i v Bibli! Skoro bychom řekli: „televizní noviny hadra“! Zvěst o Galilejcích, tragédie v Siloe. Rozšklebená televizní zpravodajka (málem s úsměvem) servíruje jednu lidskou katastrofu za druhou. Senzace! Nejen Pilát, ale i Putin míchá krev Ukrajinců...

A nejen Ukrajinci. A co ten spadlý dálniční most se svými oběťmi...

Všimněte si, jak se zprávy opakují. „Co je nového v novinách? No přece datum.“ Všimněte si, jak se střed věku neustále posouvá do naší současnosti! Lidská bezmoc je stále aktuální. Smrtelná nemoc (třeba ten covid), zdrazení energií po celém světě, válka na Ukrajině...

Ne, to nejsou na světě stíhání jen hříšníci a viníci. Jak ti v Galileji či mrtví pod věží v Siloe. „Ne, pravím vám, ale nebudete-li činit pokání, všichni právě tak zahynete.“ No, však jsme stejně všichni smrtelní, tak co. A je to vyřešeno.

A přece je zde nabídka, možnost, pozvání pozvednout se ze své bohulibě hloupé lidské požívačnické nízkoosti k metám převyšujícím náš obzor i zaběhnutý životní styl.

Udělat změnu. Často si to pleteme

se směnou. Vyměníme si mobil, koupíme novou televizi či ledničku... Dle reklamy pouze směňujeme. Dokonce kráčeje s dobou měníme i své nejbližší, kteří jsou kolem nás. Manžely i manželky, partnery a navíc s tímto směňováním směňujeme i své děti. Přijímáme cizí za své, a ty naše jsou zase někde v tramtárii. To je doba. No, bať, řečeno počítačovým jazykem „apgredujeme“ svůj život. Joj, to jdeme s dobou!

A teď stíh. Zatmění a rozzáření nového obrazu. Zkrátka změna. Hospic. Hučení ventilátoru. Stojan s kapačkou. Dcery a manželka. Umírající. Zcela jiný svět, který za okny sílí. Skoro nový svět, neznámý a nezažitý, který se už už nemocnému otvírá a který my v nejasném závdavku smíme na tomto místě a v tomto okamžiku zakoušet. Ano, v mlze jen a v konturách. Nic jasně vědecky definovatelného a uchopitelného. Jiná situace. Změna. Nepopsatelná a přece jasná. Všechno je pryč. Všechno je jinak. Jen Bůh sklánějící se k člověku a beroucí jej do své náruče.

Tož tak, milý Adame, milá Evo, ty Boží stvořeníčko. Amen.

Váš Pavel Sikora

Hospodine, dej zmlknout našim nářkům. Ať ztichne náš lomoz a křik. Ať mlčí vše, co přehlušuje tvé slovo, abychom alespoň malinko uslyšeli, co nám vypráví tvá moudrost... „Učiň mne, Pane, nástrojem, ať zářím, ať zářím tvým pokojem.“ (Zpěvník ČČSH, píseň 296)

Komenský...

Pokračování ze str. 1

ského. Jeho viděl jako vrchol české reformace. Píše: „Komenský dovršil reformační úsilí poznáním, že obsahem duchovního života je vedle zbožnosti vzdělání a lidskost, a uložil veškeré výchově, aby byla důlnou lidskostí“ (Hovory s T. G. M., cit. s. 220).

V březnu roku 1892 byl Masaryk studenty požádán o přednášku o Komenském v předvečer 300. výročí jeho narozenin. Rakouská vláda tehdy oslavy Komenského ve školách zakázala. Masaryk tuto přednášku vykonal a ve stejném roce vyšla též tiskem. Z přednášky je zřejmé, že se Masaryk hlouběji dílem Komenského zabýval.

V přednášce řekl: „Z Komenského máme pochopit, že vzdělanost zabezpečuje národu budoucnost, vzdělanost na základě mravním“ (T. G. Masaryk: J. A. Komenský, 1920, cit. s. 25). Zajímavé je, že Masaryk celou tuto přednášku zakončuje Komenského proroctvím ze spisu *Kšaft umírající matky Jednoty bratrské*: „Věřím i já Bohu, že po přejití vichřic hněvu, hříchy našimi na hlavy naše uvaleného, vláda věcí tvých se k tobě zase navrátí“ (T. G. Masaryk: J. A. Komenský, 1920, cit. s. 16). O řadu let později právě tento citát užil Masaryk ve svém projevu, když stanul

v čele novodobého samostatného demokratického státu.

O Komenském se někdy hovoří jako o tom, kdo naivně věřil v různá dobová proroctví – Drabíka, Ponia-towské, Kottera, která se nakonec nevyplnila. Paradoxně sám Komenský vyslovil proroctví, které se naplnilo na počátku 20. století vznikem našeho novodobého státu, k němuž přispěl svým úsilím Masaryk a mnozí další. Současně se toto Komenského proroctví naplnilo v českých dějinách i v dalších souvislostech v roce 1989 pádem totalitního režimu. „Vláda věcí tvých“ znamená svobodné a demokratické prostředí, jehož stálým nebezpečím a ohrožením je nelidská totalitní moc. Uvědomujeme si, že svoboda a demokracie nejsou samozřejmostí a v tomto světě o ně stále probíhá zápas.

Jak Komenský, tak Masaryk čelili zkouškám a nepřízní doby, avšak hleděli k budoucnosti s nadějí a vírou. Výrok proto začíná slovy: „Věřím i já Bohu“. To bylo krédo Komenského i Masaryka.

V dějinách přicházejí někdy velice těžké zkoušky a silné vichry, ale jak Komenský, tak i Masaryk nás odkazují k duchovní jistotě, hlubíně spásy v Bohu a ke zdroji aktivity a usilování o dobro a pravou lidskost v každém čase.

T. Butta

Tomáš Karel

Dokončení ze str. 1

rodiče mi nejvíce ze všech lidí pomáhali s opravami a pracemi na trutnovské faře, když jsem tam nastoupil. A vlastně dodnes pomáhají s údržbou zahrady. Minulý rok to byl otec, kdo mně pomohl s opravou rozpadlé podezdívky plotu ...

• Co Vám život na faře dal a vzal?

Co mi život na faře dal? Všechno, co jsem si kdy přál. Když jsem jako malý kluk jezdil s rodiči a sestrou na hory, vždycky jsem se strašně těšil. Když jsme pak přijeli do Trutnova a projížděli místem asi 100 metrů od naší fary, rozlil se ve mně vždycky blahý pocit: „Už jsme na horách!“ No a teď o těch sto metrů výše bydlím. Fara byla také místem setkání s tolika skvělými lidmi. Ať už to byli moji předchůdci, manželé Brázdilovi, nebo všichni ti, kdo do tohoto sboru kdy chodili nebo právě chodí. No a na faru před třemi lety přišla i moje milovaná žena... Toto místo pro můj život znamená veliké pozhnání! A co mi život na faře vzal? Hm, na to nedokážu odpovědět. Věřím v Boží vůli a milosrdenství.

• Jaký je Váš názor na neobvyklou dávku solidarity, kterou dnes vnímáme v postoji našich lidí i jiných Evropanů k Ukrajině? Zdá se mi, že Putin dokázal

skoro nemožné, evropské státy snad nikdy v ničem nedržely tak při sobě... Jak je to možné?

Na tuto otázku si netroufám s jistotou odpovědět. Ano, jedna věc je skvělá solidarita a pomoc lidem na útěku před válkou. Jsem ale velmi zdrženlivý vidět to zjednodušeně, tak jak nám předkládají média, celou tuto hrůzu. Na poslední biblické hodině mi jedna sestra říkala, že její sousedka, původem Ruska, dala svůj byt k dispozici ukrajinské rodině, která zde našla azyl... O Zlu, které rozpoutal ruský prezident, není pochyb. Válka je zlá a neospravedlnitelná. Nyní uvidíme, jak je na tom evropská politická vůle. Po ovoci to poznáme. Ne podle toho, že posíláme zbraně (a tím další ukrajinské a ruské muže do střetu), ale podle toho, jestli Ukrajinu přijmeme do unie. Obávám se, že se bude opakovat scénář předválečného Mnichova...

• Na co byste čtenáře pozval do Vaší náboženské obce?

Upřímně, na všechno. Na bohoslužby, nejlépe, když se sejde i malá skupinka dětí. Nebo na biblické hodiny, máme vždy dvě, Nový a Starý zákon zvlášť. Nebo na páteční neformální posezení, kavárnu „U potvůrek“, kde se scházíme a jen tak si povídáme a jsme spolu. No, a kdyby těch lidí přišlo víc a byli to ještě ke všemu hudebníci nebo alespoň zpěváci, tak moc rád bych je pozval ke společnému zpěvu. Čím dál víc docházím k přesvědčení, že je lepší Bohu zpívat, než o Bohu mluvit...

Za rozhovor děkuje a hojně Boží požehnání přeje Klára Břeňová

Masopustní neděle a Popeleční středa 2022 na Blanensku a Vyškovsku

Na masopustní neděli 27. 2. 2022 jsme u nás v dřevěném kostele v Blansku prožili bohoslužby, po kterých se konal tradiční farní masopust. Spousta sester a bratří přijala pozvání k posezení po bohoslužbách. Bylo krásné počasí, na farním dvoře byla připravená pravá naše moravská zabijačka, koblížky, koláče i slivovice – to k našim tzv. ostatkům jednoduše patří, stejně jako masky včetně tradičního turka, medvěda na řetěze či soba s parůžky. Jen vzhledem k současné situaci, k dění kolem nás, nehrála harmonika. Někteří účastníci byli ozdobeni ukrajinskými barvami pro podporu hrdinného ukrajinského lidu. Až ve dvě hodiny odpoledne se někteří rozcházel domů – to už jel bratr farář na bohoslužby do vesnic.

Po úterní biblické hodině nad knihou Exodus jsme vstoupili ve středu do doby postní. Odpoledne na Popeleční středu 2. 3. 2022 byly nejprve bohoslužby na

Vyškovsku. Račičtí, vyškovští a ježkovičtí slavili bohoslužby se svátostí pokání, v Blansku a na Brťově byly bohoslužby až večer. Při všech bohoslužbách byl udělován Popelec. Přejeme všem požehnanou dobu postní.

Věřící z Blanenska a Vyškova

Nymburské církve poděkovaly pracovníkům covidového oddělení

Tak jako v loňském roce i letos uspořádaly nymburské církve bohoslužebnou sbírku pro všechny pracovníky covidového oddělení nymburské nemocnice, jakožto poděkování za jejich náročnou a obětavou službu. Dne 18. února 2022 mohli zástupci církví děkovný list a finanční dar i věcné dárky v celkové hodnotě 13.000 Kč předat náměstkyni úseku ošetrovatelské péče vrchní sestře interního oddělení paní Bc. Ladě Pavláskové.

V nemocnici jsme se dověděli, že počet hospitalizovaných opět mírně roste, přičemž cca dvě třetiny tvoří neočkovaní a jednu třetinu očkovaní, nicméně za celou dobu se do velmi těžkého stavu nedostal ani jeden očkovaný pacient. Všichni jsme si na závěr popřáli dobré zdraví a vyjádřili přání, že snad příští rok už covidové oddělení nebude potřebné.

Jan Kohout

Prezident Zelenskyj jako makabejský hrdina

Napadení Ukrajiny Ruskem má nečekaný důsledek i v oblasti náboženství: ukrajinský prezident Volodymyr Zelenskyj je některými Židy považován za národního a náboženského hrdinu. Současný boj Ukrajiny jim zapadá do historického vzorce, kdy se Židé museli často bránit silnějšímu agresorovi, a naopak odporuje zahanbujícímu stereotypu o židovské neschopnosti bojovat. Statečnost Zelenského ho v očích některých Židů řadí k Makabejcům – iniciátorům a velitelům povstání Židů v letech 167–161 př. Kr. proti helenizačnímu kulturnímu tlaku za vlády Antiocha IV. Epifana (215–164).

Volodymyr Zelenskyj (*1978) pochází z rodiny židovských intelektuálů – kybernetika a inženýrky. Jak často zdůrazňují články, které v těchto dnech vycházejí, Zelenského praděd a jeho tři synové zahynuli při šoa (holocaustu). Přežil jediný z pradědových synů, Zelenského dědeček Semjon. Za války bojoval v Rudé armádě. Zelenskyj o svém původu ani o svém vztahu k náboženství příliš nemluví, ale svůj původ ani svou solidaritu s Izraelem neskrývá.

Brzy po nástupu do úřadu v roce 2019 pozval Zelenskyj na návštěvu do Kyjeva tehdejšího izraelského ministerského předsedu Benjamina Natanjahua. Několik

měsíců v roce 2019 měla Ukrajina jak židovského prezidenta (Zelenského), tak židovského premiéra, Volodymyra Hrojsmana (*1978). Počet Židů na Ukrajině, která má více než 40 milionů obyvatel, není známý. Před druhou světovou válkou žilo na území, na němž se rozkládá současná Ukrajina, asi 1,5 milionu Židů. Asi milion jich zahynul za války, snad asi půl milionu Židů žilo na Ukrajině po rozpadu Sovětského svazu roku 1991. Možná až 80 % z nich odešlo od té doby až dodnes do Státu Izrael. Současné odhady jsou v rozpětí od 50 do 400 tisíc. Nižší počet by se měl týkat praktikujících, vyšší těch, jejichž židovský původ je doložitelný. Každopádně se jedná o malou menšinu o podíl od 1 % do 1 % na celkovém počtu obyvatel.

Statečnost prezidenta Zelenského sice posiluje Židy i jinde na světě, ale ve válečném chaosu (a zvlášť v případě porážky Ukrajiny) by naopak mohlo vzrůstat nebezpečí antisemitských projevů v ukrajinské společnosti, která se antisemitismu nikdy zcela nezbavila a v níž například nejsou antisemitská graffiti vzácná. Zatím ale převládá naděje: dokládá to například zpráva, že americká židovská společenství zahájila organizování pomoci Ukrajině.

Zdeněk Vojtíšek, zdroj: info.dingir.cz

Užhorod, Chust, Slatinské doly a Mukačevo

pravdou, že většina příslušníků naší církvi v danou dobu byli Slovinci a Češi. Tieto náboženské obce jurisdikčně podliehali Generálnemu vikariátu v Bratislave. Tu som si položil otázku, ako tieto obce zanikli? No, nie je o tom žiadny záznam, ale dosť pravdepodobne, pretože časť Zakarpatskej Ukrajiny bola pripojená k Československu roku 1918. V roku 1939 bolo pod fašistickým tlakom Československo rozdelené na dva samostatné štáty. Na Slovensku došlo k zákazu našej cirkvi, tak analogicky bola ukončená činnosť našej cirkvi na Zakarpatskej Rusi. Nenašiel som žiadny dokument, ktorý by hovoril o vyvlastnení nášho cirkevného majetku. Naša cirkev sa v čase protektorátu musela premenovať na Cirkev českomoravskú. Je málo známe, že cirkev na Slovensku prešla niekoľkými zákazmi. NO vo Viedni zanikla. Náboženské obce, kam zasahovalo územie Maďarska, taktiež ukončili činnosť. Naša cirkev v Slovenskej republike, ktorá v roku 1939 mala 21 000 príslušníkov, bola zakázaná. Pre kňazov pochádzajúcich z Čiech bolo ľahšie sa vrátiť domov. Horšie to bolo so slovenskými kňazmi, boli šikanovaní a nenašli zamestnanie. **Jan Hradil**

Je málo známe, že naša cirkev mala náboženské obce tiež na území Zakarpatskej Rusi terajšej Ukrajiny: bol to Užhorod, Slatinské doly, Chust a Mukačevo. Je

Zprávy

POMOC LIDEM NA UKRAJINĚ

FINANČNÍ POMOC LZE POSÍLAT NA TRANSPARENTNÍ SBÍRKOVÝ ÚČET HUSITSKÉ DIAKONIE:

2501867242/2010, VARIABILNÍ ČÍSLO 500

PRO PŘÍSPĚVATELE Z CIZINY:

IBAN: CZ332010000002501867242

BIC/SWIFT: FIOBCZPPXXX

Husitská diakonie odsuzuje ruskou invazi a vyhlašuje veřejnou finanční sbírku na pomoc lidem zasaženým válečným konfliktem na Ukrajině. Peníze pomohou zajistit potraviny, léky, zdravotnické vybavení a další základní potřeby.

Olomoucká diecéze Církve československé husitské prodlužuje vyhledávací řízení na funkci diecézní/-ho tajemníka/-ce v úvazku 1,0.

Požadavky:

- zakotvenost v CČSH, kladný vztah k administrativě
- pečlivost, komunikativnost, dokončené min. SŠ vzdělání s maturitou
- trestní bezúhonnost doložená výpisem z rejstříku trestů
- dobrá uživatelská znalost práce na počítači, řidičský průkaz skupiny B výhodou (není podmínkou)

Výše mzdy se řídí církevními předpisy. Předpokládaný termín nástupu je 1. 5. 2022. Více informací na tel.: 731 210 814 nebo e-mailu: tomas.chytil@ccsh.cz. Nabídky se životopisem zasílejte do 20. 3. 2022 prostřednictvím e-mailu dieceze.olomouc@ccsh.cz nebo poštou na: Olomoucká diecéze Církve československé husitské, Žilinská 113/5, 779 00 Olomouc.

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

O neplodném fíkovníku

Č	M	T	A	P	O	K	O	N	Á	
L	F	L	E	T	R	O	E	T	D	
O	P	Í	O	O	S	P	E	A	T	
V	L	E	K	E	L	Z	N	Z	I	
Ě	I	Y	C	O	Á	S	O	É	J	
K	D	N	D	C	H	V	V	Y	L	O
Ř	A	N	I	V	O	N	K	A	N	
Š	Ý	Ř	N	C	Í	Í	Í	N	H	
R	P	O	E	K	E	R	F	K	O	
K	Á	C	E	T	I	Z	A	K	P	

ČLOVĚK
FÍKOVNÍK
FÍKY
KAZIT
KÁCET
NALÉZAT

NEPLODNÝ
OKOPAT
ORTEL
OVOCE
POHNOJIT
PŘÍCHÁZET

ROKY
SNAD
ŠANCE
VINAŘ
VINICE
VÍRA

(Řešení z minulého čísla: Zůstanete sami.)

Jana Krajčířiková

Poušť, pokušení a překročení hranic

Duch ho vodil po poušti čtyřicet dnů a ďábel ho pokoušel.

Sestry a bratři, opět jsme Popeleční středou vstoupili do období postu a pokání. Hovoříme o přípravné době před Velikonocemi, jindy se zdůrazňuje katechumenát, vrcholící přijetím křtu o vigilii Božího hodu, tradiční náplní jsou modlitba, půst a konání dobrých skutků. Víme tedy, o co jde. Nebo tak trochu lavirujeme a vnášíme do dnů postu všechno možné i nemožné, abychom NĚCO udělali, ale vlastně ani moc nevíme, jak bychom tento čas smysluplně využili?

Když čtu perikopu o pokušení na poušti, jak ji zaznamenal evangelista Matouš (4,1-11), nezaráží mě, že pokušitel si člověka najde ve chvíli jeho slabosti, ale nepřestávám se podívat nad tím, jak je schopen mazaně se přizpůsobovat argumentaci druhého. S jakou samozřejmostí uvádí do omylu. Ježíš zůstává na Božím slově a ďábel začne bez uzardění citovat z Písma svatého taktéž.

Někdy vzduchem lítají citáty z Písma svatého a jejich použitím se snaží protivníci navzájem přesvědčit o své pravdě. Vede to většinou jen k fanatismu, zlobě a rozdělení. Pak jsou situace, kdy se vzduchem nesou „citace“ ve stylu: Někde v Bibli to je, ale teď si nevzpomenu, kde a jak přesně to zní. Pak zase někdo pronese slova z Bible, aniž by ovšem vůbec tušil, co je jejich zdrojem. Poučení je jednoduché: Se slovy (Písma svatého) máme nakládat velmi uvážlivě a moudře.

Od počátku Bible sledujeme, že člověk obdrží podmínky k dobrému a plnohodnotnému životu. Na druhou stranu je zde hranice, která se nesmí překročit. Ale je možno odolat pokušení? Ne, vážně – je možno odolat pokušení? Člověk si nemá hrát na samotného Boha. Ale v ráji se objevuje had, zkeslí Boží slovo, červík pochybnosti je na světě a touha po zakázaném ovoci je silnější a silnější. Pýcha předchází pád. A už vstupuje na scénu hřích, odsouzení, smrt.

Vzpomínáte ještě na březnové dny před dvěma lety? Věřím, že ano. Ještě v únoru jsme se tenkrát modlili za postižené koronavirem v Číně a jinde ve světě a najednou byly překročeny hranice a měli jsme to tady. Pochopili jsme, jak je dnešní svět propojen, co se děje na druhé straně polokoule, dotýká se i nás. Hranice byly smazány, celý svět bojoval s něčím tak malým a přitom smrtelně nebezpečným.

Dnes nás silně znepokojuje válka na Ukrajině. Také byly překročeny hranice. Jistoty se bortí, vyvstává plno otázek. Je Evropa dostatečně silná? Byl a je pro nás blahobyt a životní úroveň opravdu pozhnáním? Nezenivěli jsme? Neupadli do letargie, že máme vše pod kontrolou? Nebyly to vzdušné zámky, které se v případě opravdového ohrožení rozplynou? Sestry a bratři, Bible nám dává jasnou zprávu, že ďábel existuje. Útočí ve chvíli, kdy jsme zranitelní, způsobem, kterým bychom to nečekali, je schopen obratně využít i našich vlastních zbraní. Toho, v čem si myslíme, že jsme kováni. Je záluďný. Schopen uchopit a lákavě překroutit i to, co je nám svaté... Ale tento záluďný lhář může být přemožen.

Ve zmíněné stati použil ďábel poselství žalmu každému věrnému Izraelitovi, že je pod Boží ochranou. Přistoupíme na argumentaci pokušitele a dáme se zvíkat, nebo se přimkneme k Boží vůli? Výzvu letošního postu bych směřoval i k naší schopnosti rozlišovat, pečlivě zvažovat, snažit se poctivě nalézat odpovědi v Písmu svatém. Hledíme to, co nás neodvádí od Boha, od skutečného života! Zbavme se chimér a laciných odpovědí! Vyděme na poušť, kde je ohrožení, pokušení, smrt, ale také cesta ke svobodě. Jinak to nejde. Poušť nás může pomoci, očistí nás, udělá opravdovějšími, činíme vlastní rozhodnutí a bereme za ně odpovědnost. Poušť nás naučí modlitbě, důvěře. Nejsme sami. Vždyť Ježíše tam přivedl Duch, jen nehledíme v pýše, v pohodlnosti a bez Boha, mimo Jeho vůli.

Život každého z nás je někdy pohodový, jindy složitý a jsou okamžiky, kdy jsme na hranici. Kdy jde takzvaně do tuhého. Překročit, či nepřekročit? Bible ukazuje, že i tam můžeme nacházet smysl, přesah, rozumíme dění více do hloubky, jsme Bohu blíží. V tom divném, těžkém, bolestném, se odhalují pravé i falešné vztahy, tam, kde bychom to už nečekali, se Bůh dává poznat. To je naděje pro nás několik let chycené v koronavirové pandemii a jejím marasmu. To je naděje pro válečnými nepokoji zmítaný svět. To je naděje pro všechny, kdo přijímají i Boží paradoxy. Ano, tam všude se setkáváme s Bohem. Jen nezapomínejme, že Bibli není nutno brát doslovně, ale vážně! Ono je to někdy těžší. Prosme o moudrost, statečnost, o sílu k přemáhání zla, o pokoj a mír na světě. Velikonoce jsou před námi, nezapomínejme, že jde o svátky lásky a naděje! S přáním Božího pokoje a pozhnání

V Olomouci na Popeleční středě, 2. března 2022

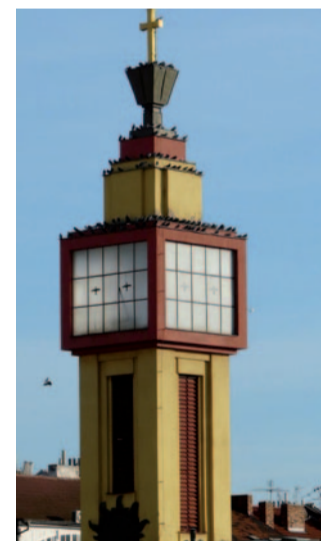
Tomáš Chytil, biskup

Náš sbor ve Vršovicích se stal kulturní památkou

Ministerstvo kultury prohlásilo Husův sbor v pražských Vršovicích za kulturní památku. Stavba je dle ministerstva významným dokladem architektury 20. let 20. století. Podnět k prohlášení stavby za kulturní památku vzešel od Národního památkového ústavu.

Objekt v Moskevské ulici byl postaven podle návrhu architekta Karla Truksy, průkopníka moderních směrů v architektuře; na koncepci mohutné, čtyřboké věže zakončené kalichem a křížem se podílel architekt Pavel Janák. Ministerstvo kultury uvedlo, že prvorepubliková multifunkční budova Husova sboru (všestranné využití dodnes reflektuje i divadelní sál) představuje architektonicky i urbanisticky hodnotný objekt, pozoruhodný svým slohovým pojetím (moderna inspirovaná funkcionalismem s prvky konstruktivismu) i mírou dochování původních prvků. Proto prohlásilo památkou i menzu, tedy část oltáře, kazatelnu, dva boky kostelních lavic, mosazný svícen a prapor zdejší náboženské obce.

red

Slavnostní setkání u památníku Jana Žižky v Sudoměři

Církev československá husitská, obec Čejetice a Plzeňský Landfrýd spolu s 1. Etalon, z.s. vás srdečně zvou na tradiční setkání u památníku Jana Žižky v Sudoměři u příležitosti 602. výročí slavné bitvy, které se koná v sobotu 26. 3. od 13 hodin. Součástí programu bude od 10 hodin středověké tržiště a rekonstrukce bitvy od 14 a od 16 hodin.

red

Omluva

Redakce se čtenářům omlouvá za mylné uvedení místa konání Světového dne modliteb. Pražské setkání se nekoná ve vinohradském sboru, nýbrž v kostele sv. Václava Na Zderaze, Resslova 6, a to 18. března od 17 hodin.

red

